

Správa o výsledku kontroly hospodárenia s majetkom, majetkovými právami, finančnými prostriedkami, záväzkami, pohľadávkami a kontrolu plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly v meste, ktoré je sídlom okresu, v Meste Turčianske Teplice

Kontrolná akcia bola vykonaná na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2009.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri nakladaní s verejnými prostriedkami a s majetkom mesta, ako aj hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť činnosti vybraného mesta, ktoré je sídlom okresu.

Predmetom kontrolnej akcie bolo postavenie a charakteristika kontrolovaného subjektu, rozpočet mesta a jeho plnenie, záverečný účet a účtovná závierka mesta a jej overenie audítorom, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami, správa majetku mesta, hospodárenie a nakladanie s majetkom mesta, čerpanie prostriedkov EÚ, miera hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti v oblasti nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, účinnosť vnútorného kontrolného systému a kontrola plnenia opatrení z predchádzajúcej kontroly.

Kontrola bola vykonaná v Meste Turčianske Teplice, Partizánska 413/1, 039 01 Turčianske Teplice (ďalej aj „mesto“), za obdobie roka 2008 (v oblasti nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom za roky 2007 - 2008).

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Postavenie a charakteristika kontrolovaného subjektu

Mesto Turčianske Teplice je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), združujúci osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt, ako aj subjekty, ktoré v ňom sídlia alebo vykonávajú predmet svojej činnosti. Mesto je samostatnou právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 138/1991 Zb.“), hospodári s vlastným majetkom a svojimi majetkovými právami.

Turčianske Teplice získali štatút mesta v roku 1964, sú administratívnym, kultúrnym a spoločenským centrom regiónu Horného Turca, ku dňu 31.12.2008 mesto evidovalo 6 930

obyvateľov. Špecifikom mesta je jeho štatút kúpeľného mesta, na území mesta sa nachádzajú dve termálne kúpaliská a významný kúpeľný park.

Mesto je zriaďovateľom štyroch škôl (rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou), ktoré vo svojich zriaďovacích listinách nemali uvedené vecné a finančné vymedzenie majetku mesta v ich správe, čím mesto nekonalo v súlade s ustanovením § 22 ods. 2 písm. i) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Mesto bolo zriaďovateľom dvoch príspevkových organizácií, obe boli zrušené k 31.12.2007. Kultúrnu a informačnú agentúru mesta nahradilo samostatné oddelenie Mestského úradu (ďalej len „MsÚ“) a právnym nástupcom zrušenej príspevkovej organizácie Technické služby sa dňom 01.01.2008 stali Technické služby Turčianske Teplice, s.r.o., so 100 % majetkovým podielom mesta.

2. Rozpočet mesta a jeho plnenie

V roku 2008 hospodáril Mesto Turčianske Teplice v zmysle rozpočtu schváleného MsZ dňa 03.12.2007, ktorý vychádzal z viacročného rozpočtu na roky 2008-2010. Rozpočet mesta (vrátane rozpočtu škôl) bol schválený ako vyrovnaný, príjmy aj výdavky boli rozpočtované v sume 125 910 tis. Sk (4 179,4 tis. Eur)*.

*(Všetky údaje uvedené v tejto správe v Sk boli prepočítané aj na Eur, vo výške stanovenej konverzným kurzom:

1 Eur = 30,1260 Sk)

V priebehu roka 2008 bolo schválených osem úprav rozpočtu mesta, v zmysle ktorých boli príjmy aj výdavky upravené na sumu 136 498 tis. Sk (4 530,9 tis. Eur), avšak iba v jednom prípade bola zmena rozpočtu ako celku schválená aj uznesením MsZ. Úpravy sa vykonali bez schválenia upraveného rozpočtu ako celku, čím mesto nekonalo v súlade s ustanovením § 12 ods. 3 zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 583/2004 Z. z.“).

Plnenie príjmovej časti rozpočtu mesta k 31.12.2008 dosiahlo sumu 144 443 tis. Sk (4 794,6 tis. Eur), čerpanie výdavkovej časti rozpočtu bolo v celkovej čiastke 132 808 tis. Sk (4 408,4 tis. Eur). Upravený rozpočet bežných výdavkov bol schválený v sume 107 217 tis. Sk (3 559 tis. Eur), čerpanie bežných výdavkov dosiahlo sumu 108 398 tis. Sk (3 598 tis. Eur). Prekročením upraveného rozpočtu bežných výdavkov o sumu 1 181 tis. Sk (39 tis. Eur) konalo mesto v rozpore s ustanovením § 12 ods. 2 zákona č. 583/2004 Z. z..

Čerpanie kapitálových výdavkov bolo vykázané v sume 20 054 tis. Sk (665,7 tis. Eur) a na výdavkoch rozpočtu sa podieľali aj finančné operácie sumou 4 356 tis. Sk (145 tis. Eur).

3. Záverečný účet a účtovná závierka mesta a jej overenie audítorm

Na výsledku hospodárenia mesta za rok 2008, prebytku v celkovej sume 11 635 tis. Sk (386 tis. Eur) sa podieľal:

- bežný rozpočet prebytkom v sume 18 911 tis. Sk (627 tis. Eur)
- kapitálový rozpočet schodkom v sume 6 760 tis. Sk (224 tis. Eur)
- finančné operácie schodkom v sume 516 tis. Sk (17 tis. Eur)

Po úprave výsledku hospodárenia o sumu schodku z finančných operácií a po znížení

o účelovo viazané nevyčerpané prostriedky štátneho rozpočtu v sume 150 tis. Sk (5 tis. Eur), prebytok hospodárenia mesta dosiahol sumu 12 001 tis. Sk (398,4 tis. Eur).

Uznesením MsZ zo dňa 14.05.2009 bol záverečný účet Mesta Turčianske Teplice za rok 2008 schválený bez výhrad, rovnako aj rozdelenie prebytku hospodárenia, keď 10 % z prebytku bolo schválených na tvorbu rezervného fondu v sume 1 200 tis. Sk (39,8 tis. Eur), zostatok bol schválený na krytie kapitálových výdavkov v nasledujúcom rozpočtovom období.

K účtovnej závierke za rok 2008 bol vykonaný audit, audítorská správa bola vypracovaná dňa 01.04.2009. V rozpore s ustanovením § 20 ods. 1 zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 431/2002 Z. z.“) mesto nemalo vyhotovenú výročnú správu, pričom súlad výročnej správy s účtovnou závierkou musí byť overený audítorom do jedného roka od skončenia účtovného obdobia tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 20 ods. 3 zákona č. 431/2002 Z. z..

4. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s finančnými prostriedkami

Kontrola správnosti financovania, hospodárnosti, efektívnosti a účelovosti čerpania finančných prostriedkov sa týkala výdavkov kapitálového rozpočtu, ako aj výdavkov bežného rozpočtu. Vecné vymedzenie bežných výdavkov a kapitálových výdavkov rozpočtu obce a ich jednotné triedenie obsahuje rozpočtová klasifikácia. Podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“) bolo ustanovené Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42, ktorým sa ustanovuje druhová, organizačná a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/010175/2004-42“), pričom povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy.

Pri výkone kontroly súladu bolo preverené zaúčtovanie účtovných prípadov, s dôrazom na dodržiavanie ustanovení zákona č. 431/2002 Z. z. a postupov účtovania podľa Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, príspevkové organizácie, štátne fondy, obce a vyššie územné celky (ďalej len „Opatrenie MF SR č. MF/16786/2007-31“).

4.1 Kapitálové výdavky

Kontrolou správnosti financovania kapitálových výdavkov, ich zatriedovania a účtovania, boli zistené tieto nedostatky:

- mesto obstaralo od súkromnej firmy hlasovacie zariadenie v obstarávacej cene 295,8 tis. Sk (9,8 tis. Eur), pričom softvér k hlasovaciemu zariadeniu v sume 71,9 tis. Sk (2,4 tis. Eur) bol zatriedený samostatne, na podpoložku 711003 - Obstaranie softvéru.

Zatriedením kapitálového výdavku na nesprávnu podpoložku nepostupovalo mesto v súlade s ustanovením § 1 ods. 5 Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42, čím nebola splnená povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu, vyplývajúca z ustanovenia § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.. Zaúčtovaním softvéru na ťarchu účtu 013 - Softvér, konalo mesto v rozpore s ustanovením § 32 ods. 6 Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, podľa ktorého softvér sa účtuje na účte 013 len ak je kúpený samostatne a nie je súčasťou dodávky hardvéru a jeho ocenenia. Nedodržaním postupov účtovania konalo mesto v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z., podľa ktorého účtovná jednotka je povinná dodržiavať predmetné opatrenie MF SR.

4.2 Bežné výdavky

Kontrolou správnosti financovania bežných výdavkov, ich zatriedovania a účtovania, boli zistené tieto nedostatky:

- v 3 prípadoch týkajúcich sa technického zhodnotenia dlhodobého hmotného majetku (prestavba klientskeho centra, osadenie obrubníkov a rozšírenie miestnej komunikácie, rekonštrukcia lavičky cez vodný tok) bola súkromným firmám uhradená suma 222,7 tis. Sk (7,4 tis. Eur). Výdavky boli zatriedené na podpoložku 635006 - Rutinná a štandardná údržba budov, objektov alebo ich častí a zaúčtované do nákladov na ťarchu účtu 511 - Opravy a udržiavanie. Zatriedenie technického zhodnotenia do bežných výdavkov bolo v rozpore s ustanovením § 1 ods. 4 Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42, v dôsledku čoho mesto nedodržalo povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z.. Zaúčtovaním technického zhodnotenia do nákladov neboli v týchto prípadoch dodržané postupy účtovania podľa ustanovenia § 28 ods. 1 písm. b) Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, mesto tým konalo v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z..

- výdavky za občerstvenie, recepciu a vecné dary pri zahraničných návštevách, v celkovej sume 23,2 tis. Sk (0,8 tis. Eur), neboli zatriedené na podpoložku 633016 - Reprezentačné a neboli účtované na ťarchu účtu 513 - Náklady na reprezentáciu. Zatriedením reprezentačných výdavkov na nesprávnu podpoložku nekonalo mesto v súlade s ustanovením § 1 ods. 5 Opatrenia MF SR č. MF/010175/2004-42 a tým nesplnilo povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu podľa ustanovenia § 4 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z. z..

Nesprávnym účtovaním nákladov na reprezentáciu nebolo dodržané ustanovenie § 58 Opatrenia MF SR č. MF/16786/2007-31, nedodržaním postupov účtovania konalo mesto v rozpore s ustanovením § 4 ods. 2 zákona č. 431/2002 Z. z..

- za ubytovanie a raňajky pre 12 osôb (primátor mesta, poslanci MsZ a zamestnanci MsÚ) na horskej chate počas víkendu bola vyplatená suma 12,7 tis. Sk (0,4 tis. Eur), výdavok bol zatriedený v bežných výdavkoch a zaúčtovaný do nákladov.

Uhradením tohto výdavku z rozpočtových prostriedkov mesto nekonalo v súlade s ustanovením § 19 ods. 6 zákona č. 523/2004 Z. z., podľa ktorého sa verejné prostriedky môžu používať len na krytie nevyhnutných potrieb a opatrení vyplývajúcich z osobitných predpisov. Použitím verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom kontrolovaný subjekt porušil finančnú disciplínu podľa ustanovenia § 31 ods. 1 písm. a) zákona č. 523/2004 Z. z..

4.3 Verejné obstarávanie

Zabezpečenie procesu verejného obstarávania v podmienkach mesta sa riadilo ustanoveniami zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V roku 2008 realizovalo mesto 18 prípadov verejných obstarávaní, náhodným výberom bola vybratá vzorka troch verejných obstarávaní - projektové a inžinierske práce na rekonštrukciu ZŠ, obstaranie osobného motorového vozidla Škoda SuperB a výmena plastových okien na budove MsÚ.

Preverením postupu mesta pri zadávaní podprahových zákaziek nebol zistený nesúlad medzi skutočným a požadovaným stavom. Kritérium pre vyhodnotenie kontrolovaných zákaziek bola najnižšia cena a tým, že bola dodržaná vo všetkých troch prípadoch, možno realizované prípady verejného obstarávania považovať za hospodárne a efektívne.

5. Správa majetku mesta, hospodárenie a nakladanie s majetkom mesta

Správu majetku zabezpečovalo mesto podľa zákona č. 138/1991 Zb., hospodárenie s majetkom upravovalo aj všeobecne záväzné nariadenie mesta (ďalej len „VZN“) č. 5/2006. Správnosť vykázaného majetku mesta bola preverená na základe údajov z výkazu „Súvaha“ a údajov

z hlavnej knihy. Účtovný stav dlhodobého hmotného majetku k 31.12.2008 dosiahol sumu 408 242 tis. Sk (13 551 tis. Eur), z toho na účte 021 - Stavby, v sume 324 541 tis. Sk (10 773 tis. Eur) a účte 031 - Pozemky, v sume 31 027 tis. Sk (1 129 tis. Eur).

Mesto nemalo usporiadané vlastnícke vzťahy k niektorým pozemkom (91 parciel) na časti miestnych komunikácií, tieto pozemky neboli vedené na liste vlastníctva (ďalej len „LV“), neboli ocenené a neboli účtovne vedené v majetku mesta. Kontrolovaný subjekt nekonal v súlade s ustanovením § 16 ods. 6 zákona č. 138/1991 Zb., nakoľko právo k týmto pozemkom nebolo zapísané na LV na základe vkladu práva k nehnuteľnostiam do katastra. V dôsledku tejto skutočnosti mesto nenaplnilo ustanovenie § 7 ods. 2 písm. d) zákona č. 138/1991 Zb., podľa ktorého orgány mesta sú povinné majetok mesta zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať a sú povinné viesť majetok mesta v účtovníctve podľa osobitného predpisu.

Mesto evidovalo k 31.12.2008 pohľadávky v sume 7 331 tis. Sk (243,3 Eur), čo oproti stavu k 01.01.2008 v sume 20 152 tis. Sk (669 tis. Eur) predstavovalo zníženie pohľadávok o sumu 12 821 tis. Sk (425,6 tis. Eur). Dlhodobé záväzky dosiahli k 31.12.2008 celkovú sumu 58 503 tis. Sk (1 942 tis. Eur), z toho voči Štátnemu fondu rozvoja bývania (ŠFRB) v čiastke 51 026 tis. Sk (1 694 tis. Eur). Stav vo vývoji pohľadávok a záväzkov mesta možno hodnotiť ako priaznivý, v roku 2008 bol pri pohľadávkach zaznamenaný výrazný pokles ich stavu (vyplatenie pohľadávok, ktoré boli prihlásené do konkurzných konaní), pri záväzkoch poklesol stav znížením dlhodobých záväzkov, pri miernom zvýšení krátkodobých záväzkov.

6. Čerpanie prostriedkov EÚ

V roku 2008 čerpalo mesto finančné prostriedky z fondov EÚ, prostredníctvom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Martine boli mestu poskytnuté príspevky z Európskeho sociálneho fondu v celkovej sume 709,1 tis. Sk (23,5 tis. Eur). Okrem toho cez projekty Interreg III A SR - PL Rozvoj kúpeľného regiónu, Interreg III A ČR - SR Čisté mesto očami detí a Operačný program základná infraštruktúra (územný plán mesta) mesto získalo finančné prostriedky v celkovej sume 1 345,2 tis. Sk (44,6 tis. Eur).

7. Miera hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti v oblasti nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom

Komunálny odpad (ďalej aj „KO“) sa v SR podieľal 8-12 % na celkovom objeme vyprodukovaného odpadu. V roku 2007 sa vyprodukovalo 1 668 648,3 tony komunálneho odpadu čo predstavovalo 309,1 kg na obyvateľa a v roku 2008 bolo vyprodukovaných 1 790 691,1 tony KO, čo bolo 330,8 kg na obyvateľa.

Produkcia KO sa na jedného obyvateľa v priemere zvyšovala o 2 % ročne, pričom tvorba komunálneho odpadu v SR patrila medzi najnižšie, keď v roku 2008 dosiahla iba 58 % priemeru EÚ. Množstvom vyprodukovaného komunálneho odpadu v prepočte na občana prevýšilo mesto celoslovenský priemer, priemer za Žilinský kraj, ako aj priemer za okres Turčianske Teplice, keď v roku 2007 bol napríklad celoslovenský priemer prekročený o 48 %, čo v absolútnych číslach znamenalo prekročenie o 149,7 kg. Podobne, v roku 2008 bol celoslovenský priemer prekročený o 65 %, čo znamenalo prekročenie o 215,2 kg.

Program odpadového hospodárstva mesto nevypracovalo, v roku 2006 bol prijatý Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Turčianske Teplice na roky 2007 - 2013.

Mesto Turčianske Teplice malo schválené VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, osobitne na rok 2007 a rok 2008.

Sadzba poplatku pre podnikateľské subjekty a právnické osoby bola diferencovane

stanovená a nemenila sa, pre občanov bola v roku 2007 stanovená v sume 200,- Sk (6,64 Eur), v roku 2008 bola zvýšená na sumu 410,- Sk (13,61 Eur) za osobu a rok.

Celkové príjmy v oblasti odpadového hospodárstva dosiahli v roku 2007 finančnú čiastku 3 468 tis. Sk (115,1 tis. Eur). Na tejto sume sa podieľali hlavne príjmy za miestny poplatok za komunálny odpad, ktorý bol vykázaný v sume 3 233 tis. Sk (107,3 tis. Eur).

V roku 2008 dosiahli celkové príjmy sumu 5 035 tis. Sk (167,1 tis. Eur), čo znamenalo medziročný nárast v sume 1 567 tis. Sk (52,0 tis. Eur) oproti roku 2007. Najvýznamnejší nárast bol zaznamenaný pri miestnom poplatku za komunálny odpad pre fyzické osoby, čo znamenalo aj zvýšenie tohto príjmu zo sumy 1 719 tis. Sk (57,1 tis. Eur) v roku 2007 na sumu 2 587 tis. Sk (75,9 tis. Eur) v roku 2008.

Mesto nemalo vlastnú skládku odpadu, komunálny odpad bol vyvážaný na skládku, prevádzkovanú Združením obcí Horného Turca pre ochranu životného prostredia (ktorého členom je aj kontrolovaný subjekt), skládka sa nachádzala v katastri Obce Horná Štubňa, cca 6 km od mesta Turčianske Teplice.

V roku 2007 dosiahli výdavky v oblasti nakladania s odpadmi sumu 5 384 tis. Sk (178,7 tis. Eur), čo bolo menej o čiastku 954 tis. Sk (31,7 tis. Eur) oproti roku 2008, v ktorom boli celkové výdavky vykázané v sume 6 338 tis. Sk (210,4 tis. Eur), pričom v roku 2008 neboli čerpané žiadne kapitálové výdavky týkajúce sa nakladania s komunálnym odpadom.

Rozdiel príjmov a výdavkov v oblasti nakladania s odpadmi:

(v tis. Sk/tis. Eur)

Rok	Vybrané poplatky	Celkové náklady	Rozdiel
2007	3 233 / 107,3	5 384 / 178,7	- 2 151 / - 71,4
2008	4 480 / 148,7	6 338 / 210,4	- 1 858 / - 61,7

Vybrané poplatky dosiahli v roku 2007 sumu 3 233 tis. Sk (107,3 tis. Eur), čo predstavovalo 60 % zo sumy celkových nákladov, ktoré boli vykázané v čiastke 5 384 tis. Sk (178,7 tis. Eur), rozdiel v sume 2 151 tis. Sk (71,4 tis. Sk) uhradilo mesto z vlastných zdrojov.

V roku 2008 dosiahli vybrané poplatky sumu 4 480 tis. Sk (148,7 tis. Eur), čo tvorilo 71 % zo sumy celkových nákladov v čiastke 6 338 tis. Sk (210,4 tis. Eur), rozdiel v sume 1 858 tis. Sk (61,7 tis. Eur) financovalo mesto z vlastných zdrojov.

Množstvo vyprodukovaného komunálneho odpadu v roku 2007 dosiahlo 3 198 ton, z toho separovaný odpad bol v množstve 207 ton a nebezpečný odpad 8 ton, v roku 2008 to bolo celkom 3 784 ton vyprodukovaného komunálneho odpadu, z toho separovaný odpad dosiahol 351 ton a nebezpečný odpad 18,5 tony.

Hospodárnosť v oblasti odpadového hospodárstva bola preverovaná pri minimalizácii nákladov na zabezpečenie systému separovaného a neseparovaného zberu a pri minimalizácii nákladov na zabezpečenie systému nakladania s objemnými odpadmi.

V rámci systému nakladania s neseparovaným odpadom boli vykázané súhrnné ročné náklady nasledovne:

- v roku 2007 v celkovej sume 3 111,4 tis. Sk (103,3 tis. Eur), ktorá sa týkala najmä zberu a odvozu komunálneho odpadu Technickými službami Turčianske Teplice, s.r.o., v čiastke 2 753,7 tis. Sk (91,4 tis. Eur)
- v roku 2008 v celkovej sume 3 960 tis. Sk (131,5 tis. Eur), najmä za zber a odvoz

komunálneho odpadu Technickými službami Turčianske Teplice, s.r.o., v čiastke 3 930 tis. Sk (91,4 tis. Eur).

V rámci systému nakladania so separovaným odpadom dosiahli ročné náklady v roku 2007 celkovú sumu 490 tis. Sk (16,3 tis. Eur) a v roku 2008 sumu 579 tis. Sk (16,2 tis. Eur).

Podľa jednotlivých druhov bol vykázaný separovaný odpad (rok 2007/rok 2008) nasledovne: papier a lepenka 5,6/11,1 tony, sklo 28,5/71,5 tony, elektro-odpad 7,8/11,6 tony, plasty 33,5/12,2 tony, kovy 7,0/5,4 tony. Celkové množstvo separovaného odpadu medziročne vzrástlo o 44 %, keď z množstva 83,6 t za rok 2007 bol nárast na 120,4 t za rok 2008.

Zber a prepravu objemných odpadov zabezpečovali Technické služby Turčianske Teplice, s.r.o., minimálne 2x ročne, pričom cena za 1 odvoz týchto odpadov bola v sume cca 108 tis. Sk (3,6 tis. Eur) v roku 2007 a v sume cca 117 tis. Sk (3,9 tis. Eur) v roku 2008. V roku 2007 dosiahol zber objemných odpadov 12 ton, v roku 2008 to bolo 14 ton.

Množstvo vyprodukovaného biologicky rozložiteľného odpadu bolo sledované od roku 2005, kedy bolo vyseparovaných 9,3 tony týchto odpadov, naproti tomu v roku 2008 dosiahlo množstvo biologicky rozložiteľných odpadov 208 ton.

Výskyt ilegálnych skládok bol na území mesta ojedinelý, s odhadom ukladania komunálneho odpadu na tieto skládky v objeme cca 2 % z celkového množstva komunálneho odpadu. V prípade zistenia pôvodcu sa postupovalo v priestupkovom konaní, v prípade nezisteného pôvodcu boli ilegálne skládky likvidované na náklady mesta.

Hospodárnosť v oblasti nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom bola primeraná k zavedenému systému.

Efektívnosť v oblasti nakladania s komunálnym odpadom bola sledovaná z hľadiska zabezpečenia systému zberu odpadov, miery separácie a zabezpečenia monitorovacieho systému nakladania s odpadmi.

V roku 2007 mesto vyprodukovalo zmesový komunálny odpad v celkovom množstve 3 tis. ton, biologicky rozložiteľný odpad v množstve 114,4 ton a separovaný odpad vo všetkých komoditách v množstve 83,6 ton. V roku 2008 bol vykázaný zmesový komunálny odpad v celkovom množstve 3,4 tis. ton, biologicky rozložiteľný odpad v množstve 208 ton a separovaný odpad v celkovom množstve 120,4 ton.

Systém zberu komunálneho odpadu bol v rámci rodinných domov realizovaný prostredníctvom 110 litrových zberných nádob, s frekvenciou vývozu 1x za týždeň, v rámci bytových domov bol zber komunálneho odpadu realizovaný prostredníctvom 1 100 litrových zberných nádob, s frekvenciou vývozu 2x za týždeň.

Systém zberu separovaného odpadu bol v roku 2007 realizovaný 1x mesačne, v roku 2008 to bolo 1x mesačne z rodinných domov a 2x mesačne z bytových domov.

Spôsob efektívneho systému monitorovania nakladania s odpadmi zabezpečovalo oddelenie technického rozvoja a životného prostredia, v súčinnosti s firmou Technické služby Turčianske Teplice, s.r.o., ktorá zabezpečovala oblasť nakladania s komunálnym odpadom.

Výstupy z monitorovacieho systému boli využívané pre porovnanie a stanovenie ceny za odvoz a likvidáciu komunálneho odpadu v meste.

Mesto malo efektívne zavedený systém zberu komunálnych odpadov, na základe štatistických ukazovateľov sledovaných priebežne za jednotlivé roky boli optimálne stanovené množstvá a veľkosť zberných nádob, ako aj frekvencia zberu komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu.

Účinnosť v oblasti nakladania s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom bola hodnotená z pohľadu zvyšovania separácie odpadov a z hľadiska spokojnosti občanov so systémom nakladania s odpadmi. Mesto malo zavedený jednotný systém nakladania s odpadmi, občania nemali možnosť výberu množstva a objemu zberných nádob, či frekvencie vývozu, pričom 41 % respondentov v dotazníku uviedlo, že by privítali zmenu opatrení. V hodnotení zavedeného systému nakladania s odpadmi prevládala medzi občanmi neutrálny názor, prikláňajúci sa viac k spokojnosti.

Najviac výhrad smerovalo k nemožnosti výberu množstva a veľkosti zberných nádob, za zmenu sa vyjadrilo 39 % respondentov. Súčasný časový interval odvozu separovaného odpadu hodnotilo kladne 70 % respondentov. Zvyšovanie podielu separovaného odpadu v roku 2008 oproti roku 2007 potvrdilo podľa dotazníka 73 % respondentov, separovanie odpadu občanov najviac ovplyvnilo ich ekologické povedomie.

Podľa údajov uvedených v dotazníku pre mesto, v roku 2007 dosiahlo množstvo nezhodnoteného odpadu 3 001 ton a zhodnoteného odpadu 197 ton (7 % podiel), v roku 2008 bol nezhodnotený odpad vyčíslený v množstve 3 464 ton a zhodnotený odpad v množstve 320 ton (9 % podiel). Podiel separovaného odpadu na celkovom vyprodukovanom komunálnom odpade vykazoval medziročný nárast, nastavený systém nakladania s odpadmi bol účinný a mal priaznivý vplyv na vyššie zhodnocovanie odpadu. Účinnosť zavedeného systému bola potvrdená medziročným nárastom separovaného odpadu a prevládajúcou spokojnosťou občanov, ktorá vyplynula z výsledkov hodnotených dotazníkov pre občanov mesta.

Preverenie súladu so zákonom č. 223/2001 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov:

- § 6 ods. 1 - mesto nesplnilo povinnosť vypracovať program pre komunálne odpady
- § 39 ods. 3 písm. a) - mesto zabezpečilo zber a prepravu komunálnych odpadov a zberné nádoby zodpovedajúce zavedenému systému zberu komunálnych odpadov
- § 39 ods. 3 písm. b) - mesto zabezpečilo najmenej dvakrát do roka zber a prepravu objemných odpadov na účely ich zhodnotenia alebo zneškodnenia, oddelene vytriedených odpadov z domácností s obsahom škodlivín a drobných stavebných odpadov
- § 39 ods. 4 - mesto upravilo podrobnosti o nakladaní s komunálnymi odpadmi a s drobnými stavebnými odpadmi všeobecne záväzným nariadením
- § 39 ods. 13 - mesto malo zavedený separovaný zber papiera, plastov, skla, kovov a biologicky rozložiteľných odpadov.
- Preverenie súladu so zákonom č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady, v znení neskorších predpisov:
- § 83 - mesto splnilo povinnosť ustanoviť všeobecne záväzným nariadením sadzbu poplatku, dĺžku obdobia na ktoré sa poplatok vzťahuje, vznik a zánik povinnosti platenia poplatku, ohlasovaciu povinnosť a ďalšie náležitosti vyberania poplatku.

8. Účinnosť vnútorného kontrolného systému

Vnútny kontrolný systém mesta bol tvorený riadiacimi, odbornými a kontrolnými činnosťami, ktoré zabezpečoval primátor mesta, MsZ, mestská rada, mestské komisie, prednosta a vedúci jednotlivých oddelení MsÚ. Vnútny kontrolný systém bol podporený aj predbežnou a priebežnou finančnou kontrolou. Mesto malo hlavného kontrolóra (ďalej len „HK“), ktorý v roku 2008 vykonal 26 kontrol. Všetky kontroly boli ukončené záznamom aj keď boli zistené nedostatky (napr. kontrola cestovných príkazov), čo bolo v rozpore s ustanovením § 16 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútnom audite v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 502/2001

Z. z.“).

HK nevypracoval zápisnicu o prerokovaní správy, v ktorej sa ukladá povinnosť v určenej lehote prijať opatrenia na nápravu nedostatkov, ako aj povinnosť v určenej lehote predložiť písomnú správu o splnení opatrení, čo bolo v rozpore s ustanovením § 22 ods. 3 písm. c) a d) zákona č. 502/2001 Z. z.. Účinnosť a efektívnosť vnútorného kontrolného systému v roku 2008 bola priemerná, zavedené kontrolné postupy vnútorného kontrolného systému pri vykonávaní predbežnej, priebežnej a následnej finančnej kontroly boli štandardné pre stanovené ciele kontroly. Spoľahlivosť systému vnútornej kontroly bola hodnotená stupňom primeraná.

Zhrnutie nedostatkov a porušení:

- zriaďovacie listiny škôl neobsahovali vecné a finančné vymedzenie majetku
- úpravy rozpočtu boli vykonané bez schválenia upraveného rozpočtu ako celku
- prekročenie upraveného rozpočtu bežných výdavkov
- mesto nemalo vyhotovenú výročnú správu
- súlad výročnej správy s účtovnou závierkou nebol overený audítorom
- nesplnená povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu pri zatriedovaní výdavkov
- neboli dodržané platné postupy účtovania
- použitie verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom, v dôsledku čoho bola porušená finančná disciplína
- niektoré pozemky neboli zapísané na LV a zavkladované v katastri nehnuteľností
- nesplnená povinnosť viesť majetok mesta v účtovníctve (niektoré pozemky)
- mesto nesplnilo povinnosť vypracovať program pre komunálne odpady
- pri nedostatkoch zistených HK neboli vyhotovené správy, len záznamy